

In memoriam

U spomen fra Slavku Soldi

Skromni veliki čovjek

Bila je godina 1990. Već je dobrano mirisalo na rat. Studirao sam kršćansku duhovnost u Rimu. Preda mnom je bilo ljetno. Trebalo ga je iskoristiti, a to znači negdje usavršiti još koji jezik i nešto zaraditi za trošak tijekom akademске godine. Izabrao sam New York. Onako nekako nasumce. Hajde da iskušam i taj dio kugle zemaljske i vidim kako naši fratri tamo žive.

Još na uzletištu dočekao me fra Slavko Soldo. A u Misiji torta dobrodošlice. S. Robertina Barbarić učila me kako je rezati, nisam baš bio navikao na to. I svi drugi prijateljski raspoloženi.

Ubrzo se pokazalo da doček nije bio puka ubičajena formalnost. Međusobno poštovanje i ozbiljnost, povezani s ljudskom toplinom i opuštenošću činili su život ugodnim. Snalazio sam se koliko sam god najbolje znao, nisam htio razočarati takvu dobrodošlicu.

I onda se dogodi balvan-revolucija. Mrki jugovelikosrbi izidoše na hrvatske ceste. S puškama u ruci. Fra Slavko je neumorno bdio nad vijestima. Pomagao sam mu oko njihova prijeme faksom i odabira za objavu. Radilo se o tjednoj emisiji za Hrvate New Yorka i okolice ili odgovaranju na telefonske pozive. Fra Slavko se brinuo za novonastalo stanje, da bi godinu dana kasnije pokrenuo Croatian Franciscan Emergency Relief Fund u New Yorku za pomoć domovini.

Otišao je prema domovini, a meni je ostavio dužnost pripreme i snimanja emisije. Prihvatio sam to, u onom skučenom prostoru ispod stubišta prema dvorani. I osjećao sam se dobro, jer sam nešto radio za domovinu. Pamtim da su mi tada dolazile majke sinova iz ūupe. Zapravo, dolazile su fra Slavku, a budući da njega nije bilo imale su povjerenje i u mene jer on ima to povjerenje prema meni. Pitale su kako prebaciti sinove u domovinu da se bore za Hrvatsku. A to je bilo kažnjivo po američkim zakonima. Same su mi to priznale, a ja sam razmišljao o onima koji su prije zbog ljubavi prema Hrvatskoj zاغlivali u američkim tamnicama. Pričao mi je o tome fra Slavko, upijao sam svaku riječ jer nisam baš nešto posebno o svemu znao. Tek sam to polako otkrivaо, kao i da je fra Slavko naročito od 1975. bio „narodni neprijatelj“. Pisale su o njemu kao takvome jugoslavenske novine, američke službe mu nudile zaštitu jer je, po njima, na njega bio poslan ubojica. Nije se prestrašio, nije uzeo zaštitu. Stavio se u ruke Božje, pa što bude.

Rastali smo se u dobrom sjećanju, ali ne takvome da bismo se kasnije javljali

jedan drugome. No, klica povjerenja je posijana.

Postao je fra Slavko 2001. provincijalom Hercegovačke franjevačke provincije. Čestitao sam mu i mislio sam da je to sve. No, ubrzo me iznenadio. Htio je da budem tajnikom Provincije. A meni se to nije bivalo, ne samo zbog onoga što sam trenutno radio. Ipak, iskustvo New Yorka me „slomilo“. Ima smisla s jednim takvim čovjekom biti na istome zadatku. Predmijevao sam da ne će mirovati i da će napraviti stvari koje napraviti treba. I nisam se prevario. Dogovorili smo se da ču uz tajnički posao do kraja dovršiti započeti proces dobivanja frekvencija za Radiopostaju »Mir« Međugorje, jer sam Informativni centar »Mir« Međugorje već podigao na zdrave temelje i ostalo je samo to. Hvala mu za svu potporu u tim trenutcima, utkao je i dio sebe u tu radiopostaju.

Provincija je u to vrijeme plovila uzburkanim vodama. Trebalo je taj brod privesti u mirnu luku. On je to uspio. Promatrao sam sve izbliza, učio i pomagao koliko sam znao i mogao. Ne ču sada o pojedinostima, samo nastaviti o njegovoj veličini koju je pokazivao uz veliku skromnost. Ozbiljni crkveni povjesničari zasukat će jednoga dana rukave te istinu iznijeti na svjetlo dana.

Naizgled nas je život opet razdvojio, ali zapravo nije. Ostalo je duboko razumijevanje iz vremena naših dužnosti u Mostaru. On se nije išao odmarati, već je bez krvmanja počeo preuzimati važne dužnosti odgojitelja mladih naraštaja u Provinciji. Ja sam, pak, preuzeo dužnost vicepostulatora postupka mučeništva za našu pobijenu braću.

A taj postupak mučeništva njemu je bio itekako na srcu. Pričao mi je šire o našim uhićenicima u Americi, o prosvjedima za slobodu, o našoj ubijenoj braći. I onda je jednoga dana došao s namisli da pokrenemo postupak mučeništva za našu pobijenu braću. Podupro sam to čitavim srcem, ali se nisam vidio u tome. Pomoći ču koliko mogu i to je to. Na sjednici Uprave Provincije u Slanom 4. studenoga 2004., zaživjelo je Povjerenstvo za pripremu kauze mučenika naše pobijene braće. Tko sretniji od njega. Govorio je u toj prigodi da su naša pobijena braća i Kraljica Mira temelji na kojima počiva Provincija. Stoga je učinio sve da Široki Brijeg bude proglašen središnjim žrtvoslovnim mjestom Provincije, a 7. veljače središnjim nadnevkom. Danas možemo reći da je tako započela prekrasna povijesna priča.

Godine su išle svojim tijekom, fra Slavko se povukao u Svetište Kraljice Mira te

tu neumorno propovijedao i isповijedao. Mnogi su znali čekati dugo pred njegovom isповјedaonicom da bi došli na red. Svjedočio je iskrenu ljudskost, kršćanstvo i domoljublje. To je jednostavno zračilo iz njega. A ja sam nastavio skupljati građu za bazu podataka o našim pobijenim fratrima. Pričali smo o tome, jer ga je sve zanimalo, iako mi se nikada nije mjesao u posao. To mogu, pak, samo veliki ljudi.

Zdravlje mu se pogoršavalo. Pritiskala ga bolest. Nije kukao, nego je do zadnjega vršio svoj posao. Po medjima ovih dana gledam njegovu sliku obojenu bolesću. Ali oči i smješak na licu ostali su oni stari. Tijelo je kopnilo, duh je i dalje bio mlad. Osjetilo se to i u glasu koji je odjekivao eterom Radiopostaje »Mir« Međugorje dok smo se vozili na njegov sprodvod. Skroman i uspravan do kraja.

Dok je bolovao, upitao me jednoga dana bih li mu mogao nešto pomoći. Odmah sam se usredotočio na boju glasa i izgovor. Nije mi zvučao zabrinjavajuće. Odahnuo sam i naravno pristao. Povjerio mi je brigu uređivanja knjige na temelju građe koju je u razgovoru s njim prikupila Valerija Čorić. Osjećao sam to čašću, ne znajući da ču u tome još više upoznati njegovu skromnost. Predložio sam mu sliku za naslovnicu na kojoj on govori na nekim prosvjedima početkom devedesetih. Lecnuo se. Zbog čega baš ta, ma nije on važan, važno je... Morao sam mu objašnjavati da to koncepcija knjige jednostavno zahtijeva. Pristao je. Zajedno smo odredili i naslov, U osvit slobode, te je knjiga mogla započeti svoj put. Ali opet poteškoće. Nisu mu se pravila predstavljanja, ta važni su oni naši uhićenici o kojima govori u knjizi, naša borba za slobodu... Pristao je kada smo došli do toga da su oni u središtu pozornosti i na takav način. Nije htio da to bude nešto pompozno, kako je inače zasluzio, nego onako skromno pa smo morali to poštivati. No, došlo je mnoštvo naroda i time iskazalo počast i spomenutima u knjizi i njegovu radu za njih.

Kada mi je na upit porukom „Kako ide zdravlje“ odgovorio po prvi put da ide kraj, znao sam da je vrijeme zaista sazrelo. Došao sam iz Zagreba na Obljetnicu ukazanja Kraljice Mira. Još je mogao govoriti i stisnuti mi ruku. Zamolio me da jednome iz knjige, Ivanu Vujičeviću, pošaljem dogovoren broj primjeraka jer on to više ne može učiniti. Odgovorio sam da ču se potruditi da to što prije bude napravljeno. Na susretu dva dana nakon toga pitao me, a da nisam imao prilike sam prije reći, jesam li to učinio. Pogoden bolima razmišljao je i o takvim stvarima.

Nakon dva dana je umro. Do zadnjega trenutka bio je svjestan svega. Nikada se nije tužio, samo je u posljednje vrijeme govorio da je pošao prema svoje Gospodinu. I ugasio se toga nedjeljnog jutra, na obljetnicu svoga ređenja, kao svjeća. Dogorjevala je i dogorjela. Drugi su u nju gledali otvorenih očiju, jer tako umiru samo veliki ljudi, samo svetci. Na zidu njegove sobe ostale su dvije slike, ona Isusa Krista i ona bl. Alojzija Stepinca, donesena još iz iseljeništva. U našemu srcu ostao je lik čovjeka o kojemu će se tek čuti. Do sada je on govorio o drugima, sada je vrijeme da se progovori o njemu.

Priredio: fra Miljenko Mića Stojić

Draga djeco! I danas zahvalujem Svetomogućemu da sam s vama i da vas mogu voditi prema Bogu ljubavi i mira. Ideologije koje ruše vas i vaš duhovni život su prolazne. Ja vas zovem, dječice, vratite se Bogu, jer s Bogom imate budućnost i život vječni. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(S Crkvenim odobrenjem)

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilij Totin
e-mail: mario.vasilij@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate
Nikolina Šivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin

Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPDATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Preplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.